

## **Uhkasakon tuomitseminen siivousmääräyksen tehosteeksi, jätelaki, kiinteistö Menninkäinen**

Lupa- ja valvontalautakunta 19.09.2023 § 89  
244/11.04.00/2023

Valmistelija: ympäristötarkastaja Anne Yli-Olli, p. 0400 676 940

### **Asian tausta**

██████ on määrätty lupa- ja valvontalautakunnan päätöksellä (24.2.2021 §28) siivoamaan omistamansa kiinteistön Menninkäinen ██████ kaikesta tarkastuksilla havaituista jätteistä ja jätelain mukaan jätteeksi luokiteltavista kiinteistölle varastoiduista tavaroista jätelain 5, 13, 72, 73, 74 ja 75 §:ien nojalla viimeistään 31.5.2021 mennessä. Määräystä on tehostettu juoksevilla uhkasakolla. Hämeenlinnan hallinto-oikeus on pysyttänyt lautakunnan päätöksen 19.10.2022 ja jatkanut pitkittyneen käsittelyn vuoksi siivouksen määräaika 31.3.2023 saakka. Hallinto-oikeuden päätös on lainvoimainen.

### **Tarkastus 18.4.2023**

Kiinteistölle tehtiin 18.4.2023 tarkastus. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistöllä ollut jätteitä ympäröivä aitaus oli kunnostettu. Kiinteistöltä ei oltu siivottu, eikä lautakunnan määräystä noudatettu. Tarkastusmuistio valokuvaliitteeseen on esityslistan ohessa.

### **Kuuleminen ennen uhkasakon tuomitsemista**

Velvoitettua kuultiin saantitodistuksella lähetetyllä kuulemiskirjeellä. Selitystä ei ole annettu määräaikaan mennessä. Velvoitettu on kuitenkin tarkastuksilla ja tekstiviestein antanut selityksiä sille, miksi siivousta ei ole tehty. Kooste tekstiviestistä 7.8.2023 on esityslistan ohessa, tarkastusmuistioihin on kirjattu velvoitetun selvitykset asiasta.

### **Tarkastus 7.8.2023**

Kiinteistölle tehtiin kuulemisajan loputtua tarkastus. Kiinteistöltä oli viety pois 200 autonrengasta, vanha öljysäiliö ja sen mukana paksua rautaa. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistöllä on edelleen jätelain mukaista jätettä, se on roskaantunut ja jätteistä aiheutuu jätelain mukaista haittaa ja vaaraa. Tarkastuksella todettiin, että asia viedään lautakunnan ratkaistavaksi uhkasakon tuomitsemisena. Tarkastusmuistio valokuvaliitteeseen on esityslistan ohessa.

Tarkastuksen jälkeen velvoitettu ja ympäristötoimenjohtaja sopivat, että asia siirretään seuraavaan lautakunnan kokoukseen ja siivous tuli olla tehtynä syyskuun ensimmäisellä viikolla.

### **Tarkastus 12.9.2023**

Kiinteistölle tehtiin tarkastus 12.9.2023. Edeltävään tarkastukseen nähden kiinteistöltä oli viety omaan käyttöön jääkaappi. Tarkastuksella todettiin, että kiinteistöllä on edelleen jätelain mukaista jätettä, se on roskaantunut ja jätteistä aiheutuu jätelain mukaista haittaa ja vaaraa.

Kaikki ko. asiaan liittyvät dokumentit ovat tarvittaessa nähtävillä myös kokouksessa.

Esityslistan ohessa:

- Lupa- ja valvontalautakunnan päätös 24.2.2021 § 28 sekä Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 19.10.2022 valitukseen ko.päätöksestä *(sisältää salassa pidettävää tietoa)*
- Tarkastusmuistiot liitteineen (valokuvat) aj. 18.4. – 12.9.2023
- Kooste [REDACTED] tekstiviesteistä 7.8.2023 *(sisältää salassa pidettävää tietoa)*

*Salassa pidettävää tietoa sisältävät asiakirjat toimitetaan lautakunnan jäsenille erikseen sähköpostilla.*

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Jukka Lappalainen

Päätösehdotus

Lupa- ja valvontalautakunta tuomitsee [REDACTED] asettamispäätöksen mukaisen juoksevan uhkasakon, yhteensä 4 000 euroa, koska lautakunnan jätelain nojalla määräämää siivousvelvoitetta kiinteistöllä Menninkäinen [REDACTED] ei ole noudatettu. Nyt tuomittu uhkasakon määrä muodostuu peruserästä 1000 € sekä määräajan 31.3.2023 jälkeen kertyneistä lisäeristä jokaista kuukautta kohden 31.3.2023 jälkeen, kunnes kiinteistö on siivottu. Lisäerät koostuvat ajalta huhtikuukuu 2023 eli 3x1000 €. Loput lisäerät raukeavat uhkasakkolain 10§:n mukaisesti.

Lupa- ja valvontalautakunnan 24.2.2021 määräämä siivousvelvoite ja sen tehosteeksi asetettu juokseva uhkasakko on edelleen voimassa. Velvoitettua kuullaan ennen uhkasakon uusien lisäerien tuomitsemista. Mikäli kiinteistö siivotaan ennen uusien uhkasakon lisäerien tuomitsemista, uhkasakon asettamispäätös raukeaa.

#### **Perustelut uhkasakon tuomitsemiselle**

[REDACTED] on määrätty lupa- ja valvontalautakunnan päätöksellä (24.2.2021 §28) siivoamaan kiinteistö Menninkäinen kaikesta tarkastuksilla havaituista jätteistä ja jätelain mukaan jätteenksi luokiteltavista kiinteistölle varastoiduista tavaroista jätelain 5, 13, 72, 73, 74 ja 75 §:ien perusteella. Päävelvoitteen tehosteeksi asetettiin juokseva uhkasakko.

Paikalla tehtyjen tarkastusten ja valokuvien perusteella voidaan todeta, että päävelvoitetta ei ole noudatettu. Kiinteistö on edelleen jätelain tarkoittamalla tavalla roskaantunut, vaikka ympäröivä aitaus onkin kunnostettu. Kiinteistöllä on maapohjalla metalliromua, peltiä, putkia, koneiden ja laitteiden osia, tynnyreitä, kodinkoneita, auton ovia, autonrenkaita, 4 autonromua, kattotuoleja, sairaalasänkyjä ja sekalaista jätettä, kuten muovi- ja puutavaraa. Vanhassa, osin hajonneessa työmaakopissa oli sekalaista jätettä ja mm. pakkasnestettä sisältäviä kanistereita. Tavaroista ainakin osa on ollut varastoituna alueella vuosikymmeniä. Annettujen kehotusten yhteydessä annettu mahdollisuus yksilöidä ja siirtää erilleen ne tavarat, jolla on selkeä, suunnitelmallinen ja realistinen käyttötarkoitus. Tätä ei ole tehty. Aitauksella tai varastoinnilla ei ole lupia.

Varastoidut tavarat ovat jätelain 5 §:n mukaista jätettä ja niistä aiheutuu jätelain 72 §:ssä tarkoitettua haittaa ja vaaraa. Jätelain 72 § sovelletaan myös sellaiseen tavaaraan, joka sen kunnan, huolenpidon puutteen tai sijaintipaikan perusteella voidaan todeta hyljätynksi tai käytöstä poistetuksi. Koska tavarat ovat olleet kiinteistöllä varastoituna kauan (yli kolme vuotta), voidaan kaatopaikka-asetuksen nojalla katsoa kyseessä olevan myös laittoman kaatopaikkatoiminnan.

Huomioiden lupa- ja valvontalautakunnan sekä Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ratkaisuihissaan jo esittämt perusteet, määräyksen noudattamatta jättämiselle ei ole pätevää tai perusteltua syytä. Asettamispäätös ja hallinto-oikeuden siitä antama päätös ovat lainvoimaisia. Velvoitettu omistaa roskaamansa kiinteistön. Kuulemismenettelyssä ei ole annettu vastinetta. Hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti siivousvelvollisuutta ei tarvitse suorittaa henkilökohtaisesti, vaan kiinteistön voi myös siivouttaa. Velvoitetulla on ollut runsaasti aikaa lautakunnan päätöksen noudattamiseen joko siivoamalla itse tai siivouttamalla kiinteistö. Näillä perusteilla hänellä on ollut uhkasakkolain mukainen oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitetta.

Uhkasakkolain 10§:n mukaisesti lisäerinä voidaan tuomita maksettavaksi enintään kolme kertaa peruserän suuruinen summa, tämän ylittävältä osalta lisäerät raukeavat niiltä uhkasakkojaksoilta, jotka ovat alkaneet ennen kuin päätös uhkasakon tuomitsemisesta tehdään.

Kiinteistön omistaja velvoitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistön-omistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakkotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä Menninkäinen [REDACTED] koskevasta tuomitsemispäätöksestä merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

#### **Muutoksenhaku**

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

#### **Päätöksen tiedoksianto**

Saantitodistuksella velvoitetulle

#### **Tiedoksi**

Keski-Suomen ELY-keskus

Sovelletut oikeusohjeet:

Jätelaki 5, 13, 72, 73, 74, 75, 126, 129, 137 §

Uhkasakkolaki 7, 10, 18, 19, 22 - 24 §

Hallintolaki 34 §

Päätös

Ympäristötoimenjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Todetaan, että ennen kokouksen alkua [REDACTED] toimitti kokoukseen asiakirjoja mm. terveydentilastaan ja romun toimittamisesta Kuusakoski Oy:lle. Terveystentilaa koskevia asiakirjoja ei käsitelty kokouksessa asiaa ratkaistaessa. Kuusakoski Oy:n vastaanottoilmoitus metalliromusta 14.9.2023 esitettiin kokouksessa. Lisäksi kokouksessa esitettiin tarkastusmuistio valokuvineen kokousaamuna tehdyiltä tarkastukselta velvoitetun kiinteistöllä.